Terminske pogodbe o obrestni meri

(angl. *Interest rate futures*)

Tim Kalan Fakulteta za matematiko in fiziko

12. april 2020

Uvod

1. cena, hitrost, likvidnost

Zakaj trgujemo s finančnimi instrumenti o obrestni meri?

Trgovanje s terminskimi pogodbami -Terminske pogodbe

- Natančen dogovor med kupcem in prodajalcem
- Določi se vrsta blaga, datum izročitve, izročitvena cena
- Osnovno premoženje praktično karkoli

- 1. Organiziran trg -> standardizirane
- 2. Dolga, kratka stran, angleški izrazi?

Trgovanje s terminskimi pogodbami -Zapiranje pozicije

- Pred zapadlostjo: obratna pozicija
- ► Zapadlost: izvedemo obveznosti

- 1. Marec, junij, september, december
- 2. Pred: Kupimo/prodamo isto število obratnih pogodb
- 3. Na: Izročimo blago/plačamo, kar smo dolžni

Trgovanje s terminskimi pogodbami -Vloga klirinške hiše

- ▶ »Vrine« kot kupec oz. prodajalec
- Zmanjša tveganje in poenostavi zapiranje pozicije

- 1. Objasni kaj sploh je klirinška hiša (middle man)
- 2. Po dogovoru ni več stika med nasprotima stranema pogodbe

Trgovanje s terminskimi pogodbami -Zahteve po kritju

- Vzdrževalni račun, začetno kritje, vzdrževalno kritje
- Zmanjša tveganje

- 1. Obrazložiš pač marking-to-market, nihanje cen, ...
- 2. Začetno kritje lahko karkoli z obrestmi, kasdneje denar in denarni ustrezniki

Terminski posli

- ► Nestrukturirane terminske pogodbe
- ► Neorganiziran trg (*OTC*)
- Neobstoječ sekundarni trg

- 1. marking to market
- 2. bilateral counterparty risk ni klirinške

Terminske pogodbe o obrestni meri

1. kratko- in dolgotrajne pogodbe; eno leto

- Osnovno premoženje izplačuje obresti
- Varnost pred spremembami obrestnih mer (hedging), s špekulacijo tudi zaslužek
- ► CBOT; državne obveznice, zakladne menice

Terminske pogodbe na državne obveznice

- Osnovno premoženje hipotetična dvajset-letna kuponska obveznica z vrednostjo 100.000
- ► Kotacija: 100% vrednosti, razlike v dvaintridesetinah
- ► Minimalno odstopanje cene je 1/32%

- 1. Nedokončano
- 2. kaj je minimum price flux?

Hipotetične obveznice

- ► Kratka stran pri vstopu nima obveznice
- ► CBOT določi primerne kandidate
- ➤ To omogoča strategiranje in ekonomsko analizo

- 1. NI treba da jo ima, ker lahko predčasno zapre
- 2. Pač zato je zanimivo sploh to

Pretvorbeni faktorji

- Naredijo pogodbe pravične če predamo bolj donosno obveznico, vseeno dobimo pravično ceno
- ► Pač dej kaj so te natečene zdej
- Dejanska cena tako odvisna od mnogih stvari:

 $cena = t.obveznic \times K \times pretvorbenifaktor + nateeneobresti$

- 1. Primer tukaj ane?
- 2. Spet CBOT določi

Obveznica, najcenejša za poravnavo

- Kratka stran želi dati najcenejšo analiza možnosti
- Prodamo terminsko pogodbo z izposojenim denarjem, kupimo eno od primernih obveznic
- Izračunamo implicirane repo stopnjo za vse primerne obveznice

- 1. cheapest-to-deliver issue
- 2. cash and carry trade

Implicirana repo stopnja (IRS)

- ► IRS = $\frac{\text{donos}}{\text{strošek investicije}} \times \frac{360}{\text{dnevi do izročitve}}$
- ▶ donos = izkupiček strošek investicije
- izkupiček = pretvorjena cena + natečene obresti + kuponi + obresti
- ▶ obresti =
- strošek investicije =

- 1. katere obresti, kuponi, natečene obresti?
- 2. Pojasni da je to neka rekurzivna zadevščina

Izbire pri izročitvi

1. quality/swap, timing, wild card

- ► Katera obveznica?
- ► Kater dan?
- ► Pred ali po zaprtju borze?

Proces izročitve

1. position, notice, delivery

- ▶ Prvi dan: namen
- ▶ Drugi dan: izbira obveznice, kupca
- ► Tretji dan: izročitev

Terminske pogodbe na zakladno menico

1. position, notice, delivery

- ▶ 10-letna:
- ► 5-letna:
- ► 2-letna:

Viri

- ► Vir
- ► Investipedia